

Lenilov

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1896. szept. hó 4-én

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyház-
megyei gondnok kettős elnöklete mellett tartott

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN,

1895.

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1896. szept. hó 4-én

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyház-
megyei gondnok kettős elnöklete mellett tartott

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1895

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E

a bihari ev. reform. egyházmegye Nagyváradon, 1896.
szeptember hó 4-én tartott közgyűlésének.

Jelenvoltak:

Szabó Károly espéres és *Ritoók Zsigmond* gondnok kettős
elnöklete mellett:

Biró János, Szemes László, Nádudvari Lajos, úgy is
mint közpénztárnok, Csák Máté egyházi, Kiss Elek, Hegyesi
Márton, K. Nagy Sándor világi tanácsbírák, dr. Fazekas
Imre ügyész, Kocsis József gyámoldai pénztáros, dr. Várady
Zsigmond világi, Sulyok István és Zsigmond Ferencz egy-
házi jegyzők.

Lelkészek: Nánási Imre, Józsa Gábor, Karácsonyi Imre,
Bögös Lajos, Háger Miklós, Konrád Géza, Szigeti Elek,
Bugyi Sándor, Kovács János, Kiss Antal, Szalai Pál, Szat-
mári László, Bokros Benedek, Hegedüs Ferencz, Surányi
Lajos, Leel-Össy István, Zagyva Gyula, Major Gyula, Bedő
Károly és Pazar Kálmán s. lelkészvallástanár.

Tanítók: Engi Ferencz, Eszenyi Károly, Juhász Károly,
Telegdi Károly, Gerencsér József, Kovács Lajos, Szabó
Gyula, Szabó Lajos, Szabó Márton, Sziráki Béla.

Képviselők: Mersány Elek n.-kerek-i, Halász Lajos, k.-
marjai, Gál Dániel m.-telki-i, Kádár Mihály m.-keresztési,
Szücs Imre h.-k.-pályi, Kozma Imre lessi, Kis Zsigmond k.-
szántói, Füredi László n.-várad-i, Balog Sándor és Pap Márton
n.-szántói küldöttek.

Ezen kívül számos haligatók.

56. szám. Esperes Istenhez emelt buzgó imádság után üdvözölve a szép számmal megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

57. szám. Az egyházak képviselői beadott megbízó leveleik alapján

igazoltatnak.

58. szám. Miskolczy Árpád és Papszász Károly világi, Csillag Lajos egyházi tanácsbírák, továbbá dr. Miskolczy Ferencz világi jegyző halaszthatatlan másnemű teendőik miatt a közgyűlés tanácskozásaiban részt nem vehetvén:

távolmaradásukat a közgyűlés sajnosan veszi tudomásul.

59. szám. Olvastatott az esperes időszaki jelentése az egyházmegye vallásos erkölcsi és anyagi állapotáról a mint következik:

Nagytiszteletű s Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlés!

1. Nagy veszteség érte ev. ref. egyházmegyénket, a tisztán-tuli ev. ref. egyházkerület feledhetetlen sok érdemű főgondnokának, méltóságos nagykéri **Vállyi János** urnak elhunytával, ki is áldásos életét a f. évi augusztus 3-án, életének 70-ik, főgondnokságának 13-ik évében Majtison végezte be, hol aug. 6-án délután 2 órakor el is temettetett. A dicsőült lélek hosszas élete folyamán, mint édes hazánk és ev. ref. egyházunk egyik oszlopmembere, soha nem lankadó buzgósággal, példát mutató kitartással, küzdött és munkálkodott honfitársai s hitsorsosai igaz szabadságának, jólétének eszközlésében, hiv volt mindhalálig, maradandó emléke ugyan egyházunk történetében örökitve leend, de kérem emlékének jegyzőkönyvünkben is megörökítését. Áldás emlékezetére!

2. A f. évi ápril 10-én tartott közgyűlésünk óta, Istené legyen a hála! sem a lelkészi, sem a tanítói karban halálozás nem történt, másnemű változások a következő esetekben voltak:

a) Ápril 24-én Konrád Géza lessi lelkésznek állomása elfoglalására esperesi beleegyezést adtam.

b) Április 30-án Zsigmond József bojti leánytanítónak — állami tanítónak lévén — végelbocsátás adatott, helyét — ideiglenesen más tanító nem akadván — Varga Béla bojti fitanító töltötte be.

c) Május 5-én Józsa Gábor pósalakai lelkésznek ideiglenesen — míg tanító akad — a tanításra engedély adatott.

d) Jun. 23-án Kocsis József nagyvárad-ujvárosi volt segéd énekvezér Széplakra távozván, végleg elbocsáttatott.

e) Jul. 1-én Farkas Elek kismarjai kis fitanító, ugyanott leánytanítónak választván, új állomása elfoglalására esperesi beleegyezést nyert.

f) Aug. 9-én Juhász Sándor volt pocsalyi leánytanító szabályszerű pályázati úton a kismarjai kis vegyes iskola tanítójául választván, új állomásán megerősített.

g) Aug. 30-án Szücs Kálmán ideiglenes tanító Nagykerekiben rendes leánytanítónak választván, megerősített.

3. A törvényszerű egyházlátogatás május 27-től június 12-ig, a szokott három körben három küldöttség, még pedig a sárréti körben: Bíró János és Csák Máté, a körözsvölgyi körben: Csillag Lajos és Szemes László tanácsbíró urak, a berettyóvölgy-hegyközi körben: esperes és Nádudvari Lajos tanácsbíró ur által, ugyanazon időben bevégeztetvén, általában békesség és előhaladás tapasztaltatott a mezőtelki-i egyház kivételével, a melyben az egyházmegye rendeletére, még a múlt év őszén békességesen elkülönítve kiadatott a lelkészi hivatalt illető legelő, azt a lelkész munkába is vétette, midőn a f. év tavaszán febr. 26-án minden biztonnal mások által felbujtott napszámos emberek, az elkülönített részt ismét legelővé elfoglalták, onnan a lelkészt kiszorították, zavargást kezdtek, a melyért a járásbíróság előtt perbe fogattak, de felmentettek, ügyök most felebbezés alatt áll egyházmegyei ügyészünk felterjesztése folytán. Ezen zavargás M.-Telkiben az egyházi életre bénító, káros hatással van. Ezen ügyben a lelkész a közgyűlés elé jelentést terjeszt.

A vallásos erkölcsi élet, a kötelességeiket tehetségükhöz mértén mindenütt tenni törekvő lelkész és tanító urak, működésének értékéhez képest, különböző, de rosznak sehol sem mondható. Templomba járók és urvacsorával élők száma apadást nem mutat, fájdalom, a szokásos bűnök száma sem. A termény árak túl alacsony volta miatt úgy a belhivatalnokok, mint az adófizető egyházak érzik a megélhetés folytonosan nehezebbé válását, néhol ez a hátrányok növekedésében is nyilvánul.

A tanügyről majd külön tanügyi előterjesztésemben teszek jelentést.

4. A baptisták és nazarénusok száma, bár együtt 583 van, tehát a múlt évi 518-nál 65-tel többnek jelentetett, de általában szaporodásuk a múlt év óta nem észlelhető, sőt némely helyeken, mint Püspökiben és Csatáron meghasonlottak s közülök néhányan visszatértek egyházunkba. Különben legtöbben vannak s imaházuk is van: P.-Ujlakon 98 (múlt évben 103), Szalárdon 58 (a múlt évben 60), Püspökiben 55, mint a múlt évben, Száldobágyon 30 (a múlt évben 40), Biharon 30 (a múlt évben 40), Csatáron 25 (a múlt évben 40), Pósalakán 46 (a múlt évben 33). Kétségenkívül, egy nagy részét az ilyen egyházunk kebeléből kilépőknek azok képezik, akik az egyházi adót fizetni nem akarják, vagy valamely ok miatt a belhivatalnokokkal ellenségeskedésbe jöttek. Bizony kigyói okosság s galambi szelidség, valódi krisztusi szeretet kívántatik az egyházi vezérférfiakban, hogy még ellenségeiket is megnyerhessék.

5. A tanítóhiány nagyon érezhetővé vált. Az állam által Fugyiban, F.-Vásárhelyen, Kis-Jenőben, Lessen felállítandó iskolákba, a tanfelügyelőség felhívására sem tudtam ev. ref. tanítókat ajánlani, sőt még Nagyszántón és Pósalakán is tanító nélkül állanak az iskolák. E tekintetben a már tanügyünk kárára vált helyzeten valamiképen segíteni kellene. Talán a főtsz. egyházkerület felkérendő lenne, valamely módon, a tanító-képezdét nem végzett, ideiglenes tanítók számára rendezendő póttanfolyamok, vagy más alkalmas módok nyújtására, hogy iskoláink ev. ref. tanerőkkel elláthatók legyenek.

6. Elemi csapások által érzékeny kárt vallottak a köröznagyréviek, kik közül a f. évi június 2-ikán kiütött tűzvész miatt, mely 57 házat és 71 melléképületet hamvasztott el, sokan minden vagyonuktól megfosztattak. A köröznagyrévi egyház a lelkész jelentése szerint, mintegy 60 frt kárt vallott. Nagy károsodás érte a folyó hó 6-án dühöngő vihar pusztítása miatt a magyarkakucsi és köröznagyrévi lakosokat. Aug. 9-én pedig Nánássi Imre m.-telki-i lelkésznek égett el 200 kereszt buzája, ismeretlen okból, megmentetett mintegy 20 kereszt buza; az elégett termény biztosítva a

Naggyáradon 39, Fugyiban 15·38, H.-K.-Pályiban 15·38 és Csökmőn 13·39.

Törvénytelen szülöttek nem voltak : Bojt, Csatár, Furta, Kis-Szántó, M.-Kakucs, P.-Tamási, Pelbárthida, P.-Told és P.-Ujlak : 9 egyházban.

A szülöttek legnagyobb százaléka van : M.-Telkiben : 1·36, Darvason : 0·60, Ártándon : 0·70 százalék.

A szülöttek legkisebb százaléka van Szalárdon : 0·28, Bojton : 0·26 százalék.

Meghaltak fi : 867, nő 854, együtt 1721, több a mult évinél (1695) 26-tal. A meghaltak száma a népességnek : 3·43 százaléka, a mult évben 3·00 százalék volt. Öngyilkosok száma : 14, kevesebb a mult évinél 4-gyel. Nagyváradon 9. Halottak legnagyobb százaléka van Pelbárthidán : 0·66, Csatáron : 0·58 és Szentjánoson : 0·52 százalék.

Halottak legkisebb százaléka van : J.-Hodoson : 0·19, Siterben : 0·21 és N.-Kerekiben : 0·22 százalék.

Házasultak tisztán : 394 pár, vegyesen : 87 pár, együtt 481, kevesebb a mult évinél (526) 45-el. Házasult a lélek számnak : 0·94 százaléka, a mult évben 1·04 százalék.

A vegyesen házasultak : 87 pár az összes házasultaknak : 481-nek 18·0 százaléka.

Áttértek fi : 14, nő : 9, együtt : 23, kevesebb a mult évinél (42) 19-el.

Kitértek fi : 9, nő : 17, együtt : 26, kevesebb a mult évinél (42) 16-al.

Több a kitérték száma az áttértekénél : 3-mal.

Tankötelesek 6—12 évig fi : 3183, nő : 2850, együtt 6033. Kevesebb a mult évinél (6153) 120-al. Tankötelesek a népességnek : 14·04 százaléka, a mult évben 12 százalék volt.

Iskolába járók fi : 3092, nő : 2765, együtt : 5857, kevesebb a mult évinél 73-mal. Iskolába járók a tanköteleseknek : 95·59 százaléka, a mult évben 95·26 százalék volt. Iskolát a tanköteles évek előtt elhagyottak fi : 43, nő : 36, együtt 79, kevesebb a mult évinél 7-el. Az összes tanköteleseknek : 1·30 százaléka. A mult évben 1·39 százalék volt. Iskolázatlanok fi : 48, nő : 49, együtt 97. Kevesebb a mult évinél 26-tal. Az iskolázatlanok a tanköteleseknek 1·60 százaléka. A mult évben 1·93 százalék volt.

Iskolakötelesek legnagyobb százaléka van Siterben: 6·82, P.-Tamásiban: 6·52 és M.-Telkiben: 6·55 százalék.

Iskolába járók 100 százaléka van: 22 egyház iskoláiban.

Tankötelesek 13—15 évig fi: 995, nő: 1099, együtt 2094. Kevesebb a múlt évinél 40-nel. Tankötelesek a népességnek 4·18 százaléka, a múlt évben 4·68 százalék volt. Iskolába járók fi: 771, nő: 871, együtt 1642, több a múlt évinél 132-vel. A tanköteleseknek 78·4 százaléka. A múlt évben 70·0 százalék volt. Iskolába nem jár fi: 224, nő: 228, együtt 459, kevesebb a múlt évinél 192-vel. A tanköteleseknek 21·6 százaléka; a múlt évben 30·18 százalék volt.

Ismétlő iskola nincsen: F.-Vásárhelyen, K.-Nagyréven, Nyüveden és Siterben = 4 egyházban.

Konfirmáltatott fi: 485, nő: 418, együtt 903, több a múlt évinél 81-gyel. Konfirmáltatott a népességnek 1·80 százaléka, a 13—15 évig tanköteleseknek: 43·0 százaléka.

A lelkek száma több az előző évinél	313-mal.
A szülöttek több » »	104-gyel.
A meghaltak több az » »	26-tal.
A házasultak kevesebb » »	45-el.
Az áttértek száma kevesebb » »	19-el.
A kitérték » » » »	16-tal.
A 6—12 évig iskolakötelesek száma kevesebb az	
előző évinél	120-szal.
Iskolába járók » » »	73-mal.
13—15 évig iskolakötelesek » »	40-nel.
iskolába járók több az előző évinél	132-vel.
Konfirmáltattak több » » »	81-gyel.

II. Az egyházak rendezettsége.

1. Az istenitisztelet vasárnapokon megtartatott mind a 42 egyházban. Hétköznapokon tartatott mindennap 19 egyházban. Feltételes, ha hivek voltak 13 egyházban, bünbánó héten 3 egyházban, nem tartatott 6 egyházban: F.-Vásárhely, K.-Szántó, K.-Nagyrev, Less, Nyüved és Siter egyházakban. Biblia magyarázat tartatott 32 egyházban, feltételes, ha hivek voltak 7 egyházban, nem tartatott: F.-Vásárhely, K.-Nagyrev és Less egyházakban. Káté magyarázat tartatott 33 egyházban, feltételes, 3 egyházban,

nem tartatott: F.-Vásárhely, K.-Szántó, K.-Nagyrev, M.-Kakucs, Nyüved, és Váncsod: 6 egyházban.

2. Az istenítiszteleten szép számmal vettek részt: 20 egyházban, közép számmal 22 egyházban.

3. Urvacsorával élnek szép számmal: 19 egyházban, közép számmal: 23 egyházban.

4. A konfirmáció megtartatott mind: a 42 egyházban.

5. Visszás házasság bejelentetett: 22 egyházból 85.

6. Vadházasság volt: 34 egyházban 179.

7. Szegényalap van: 31 egyházban, nincsen: 11 egyházban.

8. Anyakönyvek és más jegyzőkönyvek rendben találhatók mind a 42 egyházban.

9. Az egyházak ingatlanai telekkönyvileg rendben vannak 35 egyházban; 7 egyházban a betétek szerkesztésére várnak.

10. Az egyháztanács teljes száma mind a 42 egyházban.

11. Az egyháztanács határozatai lehetőleg végrehajthatók mindenütt.

12. Az egyházak jövedelme rendszeresen befolyt 32 egyházban; hátralékok vannak 10 egyházban.

13. A belhivatalnokok kielégítettek 36 egyházban; nem elégítettek ki 6 egyházban.

14. A termény-egyházi adó jó minőségű 10 egyházban; közepszerű 21 egyházban; pénzül adatik 10 egyházban; rossz 1 egyházban: B.-Szentmártonban.

15. A terményadót súly szerint vagy pénzül fizetik 22 egyházban; házanként szedik 20 egyházban.

III. Az egyházak anyagi helyzete.

1. A gondnoki számadások a visitatio, mint számvevőszék által, valamint másnemű számadások is megvizsgáltattak minden egyházban, ahol hiány találtatott, onnan a számadás minden okmányaival a számvevőszék elnökéhez beküldetett; az ilyen számadásokról külön jelentés tétetik.

2. Tőkepénze és alapítványa van 26 egyháznak: 69.391 forint 67 kr. összegben.

3. Adóssága van 29 egyháznak 74.018 forint 65 kr. összegben. Ebből 40.000 forint a nagyváradi, 13 ezer forint a csökmői egyházaké.

4. Állami adó hátralék volt fent Nagy-Szántón: 12 frt. Siterben 44 frt 12 kr. a melyeknek letörlesztésére az egyházgondnokok utasítottak.

5. Nagyobb hátralékok vannak 10 egyházban a belhivatalnokok kárára, a melyeknek behajtására utasítás adatott.

6. Takarékos magtár van: 28 egyházban: 2424 köböl; pénzül pedig: 16 egyházban 1830 frt.

7. Perselyben gyűlt adakozók összege 728 frt 51 kr. Kevesebb a múlt évinél 16 frt 68 krral.

8. Épületek állapota. Templom jó 33, igazítást vár 8, tűrhető 1, rossz 1: Kisjenőben. Lelkészlak jó 33, tűrhető 9, rossz 1: Fugyiban. Tanítóilak jó 46, tűrhető 1, rossz 3: Fugyiban, F.-Vásárhelyen és Lessen.

Új építkezések és javítások tétettek:

Ártándon mellék épületek javítottak . . .	80	frt	—	kr.
Biharon » » » . . .	660	»	—	»
Csatáron templom és lelkészlak javítottatott	698	»	48	»
Darvason lelkészlak javítottatott	380	»	—	»
H.-K.-Kovácsiban mellék épület javítottatott	213	»	—	»
H.-K.-Száldobágyon új lelkészlak építtetett	1747	»	46	»
H.-K.-Ujlakon új iskola a leégett helyett	839	»	71	»
Kisjenőben lelkészlak javítottatott	192	»	11	»
K.-Nagyréven templom s torony javítottatott	1290	»	—	»
M.-Keresztesen mellék épületek	400	»	—	»
N.-Kerekiben új leányiskola készíttetett . .	3929	»	59	»
N.-Szántón mellék épületek	32	»	33	»
P.-Tamásiban » »	115	»	—	»
Pelbárhidán templom javítottatott	888	»	—	»
Pósalakán mellék épületekre	38	»	28	»
P.-Ujlakon » »	80	»	72	»
Püspökiben templom és iskolák javítására	1476	»	71	»
Szalárdon mellék épületekre	107	»	80	»
Szentjánoson » »	166	»	—	»
Zsákán » »	86	»	74	»
J.-Hodoson » »	34	»	—	»
Váncsodon » »	116	»	49	»

összesen . 13.572 frt 42 kr.

10. Biztosít mind a 42 egyház összesen 379.940 frt 15 kr. értéket, 807 frt 87 kr. évenkénti díj fizetéssel.

IV. Kegyes adományok.

Ártándon Platthy Miklósné urnő 10 frt. Fülöp Lajos emléke 5 frt. Kozák Róza urasztali terítőre 5 frt. Platthy Miklós birtokos és neje Beöthy Sára urasztali ezüst kehelyre 250 frt. Ötvös Gyula szószék terítőre 6 frt összesen	276 frt — kr.
B.-Szt.-Mártonban Urasztalhoz kenyeret Veres Imre, ifj. Dombházi László, id. Ihász Sándor, Törzsök József, ifj. Törzsök János, Mészáros Elek 3 frt értékben, bort Gotfried Fábian 9 frt értékben, Mészáros Elek 2 forint, Leszkai Jánosné urnő egy szószéki terítőt 10 frt értékben .	24 frt — kr.
Biharon: Rigó Lajos lelkész építkezésre 355 frt 59 kr. özv. Méhes Károlyné 100 frt alapítványt tett, egy urasztali s katedrai terítőt készíttetett 40 frt a confirmandus gyermekek 3 drb himzett terítőt készíttetek 21 frt értékben	516 frt 59 kr.
Borson: többen	90 » — »
Bojton: néhai Balázsi Juliánna, Pető A. Mihály gondnok neje az egyháznak	20 frt — kr.
Csatáron: többen	61 » 40 »
Csökmön: többen	137 » — »
Darvason: urasztalához bort adtak Takács István, Magyar József gör. kel. vallásu és Cs. Tóth Gergely 7 frt értékben, Sütő József dévaványai tanító 11 frt 24 kr. értékben	18 frt 24 kr.
Élesden: orgonára Ungvári Sándor 1 frt, Krocsek Pál agost. hitv. 5 frt, Pusztai József és neje Kulcsár Sára 15 frt. Bihar körösvölgyi takarékpénztár 20 frt. Paplakra gróf Batthyányi József 200 frt. Kóstán Imre 150 frt. Krocsek Pál 2 frt. Jakabfi Lipót izr. 100 frt. Makai Károly lelkész 135 frt. Hat egyháztagnak a magtárnak 4 és fél véka búzát; az urasztali	

lához kenyeret adtak: Bogyó Gáborné, Kulcsár Gáspárné, Bondor Mihályné, Kul- csár Sándorné, id. Baranyai Sándorné, Antal Andrásné; bort: Jakabfi Mipót izr., Nagy István, Tóth István, Herczeg István, Biró Miklós, Pusztai József, összesen . . .	632 frt 50 kr.
Furtán: harang alapra többen . . .	59 frt — kr.
kenyeret és bort az urasztalához többen 6 frt értékben	65 frt — kr.
H.-K.-Kovácsiban: magtár építéshez Ertsey Géza téglát 12 frt. értékben, faanyagot Szokolay Béla lelkész és neje 100 frt. értékben	112 frt — kr.
H.-K.-Pályiban: templom s torony tetőre többen 124 frt., Balga Mihály hagyomá- nya 10 frt., harang jövedelem 28 frt 50 kr. együtt	162 frt 50 kr.
H.-K.-Száldobágyon: özv. Kovács Istvánné 2 frt. Lucskai Mária utóda 2 frt. id. Szebeni Bálint utóda 2 frt. Szabó Sándor özvegye 5 frt., az urasztalához többen 21 frt. értékben	31 frt — kr.
H.-K.-Ujlakon: a képviselő testület legelő árából 521 frt 65 kr. többen 4 frt. néhai Ronyai Pál hagyatéka 5 frt. nt. Rigó Lajos bihari lelkész 25 frt. együtt . . .	555 frt 65 kr.
Kis-Marjában: többen	32 » 80 »
Kis-Szántón: Tóth István 22 frt 14 kr. Zádor Ida 5 frt., V. Szappanos Józsefné 10 frt. összesen	37 frt 14 kr.
Kis-Jenőben: urasztali terítőre s keresztelési tál és kannára Lőrincz Mihályné és Ta- kács Andrásné	11 frt 90 kr.
K.-Nagyrévben: templom, torony és lelkész- lak építésre gyűjtés útján	1756 frt 38 kr.
Lessen: tánczvigalom jövedelméből . . .	18 » — »
M.-Telegden: az urasztalára többen ada- koztak	14 frt — kr.
M.-Keresztesen: Többen 93 frt., takaré- pénztár 30 frt.	123 frt — kr.

M.-Telkiben: Fekete Imre 3 frt 30 kr. urasztalához kenyeret 1 frt 50 kr. értékben, egy harang öntésre adakozás útján 398 frt 50 kr.	403 frt 30 kr.
N.-Kerekiben: Báró Königswarter Herman iskola építésre 300 frt. Pető Gáspár az iskolához vaskemenczét 12 frt., Szabó Károly hagyatéki pénztárnak 5 frt. konfirmandusoknak bibliára 3 frt 60 kr. urasztalához Cseke István, Mersány Elek, Vengrinczky Gyula r. kath. kenyeret s bort 12 frt értékben	332 frt 60 kr.
Nagy-Váradon: több jótékony czélra s természetben tett szolgálmányok értéke .	4250 frt 70 kr.
Örvénden: Urvacsorához egész éven át bort adott Juricskay Mór birtokos r. kath. 8 frt értékben, a községi lakosok orgona alapra 20 frt 62 kr. az előljáróktól büntetéspénz 3 frt 50 kr.	32 frt 12 kr.
Pap-Tamásiban: orgona alapra begyült 115 frt 27 kr. s 1 köből 3 és fél v. buza 7 frt 50 kr. értékben	122 frt 77 kr.
Pelbárthidán: Antalóczi Adolfné 1 frt 50 kr. Zagyva Gyula lelkész urasztali borra s épület javításra 7 frt., torony alapra gyűjtetett biharmegyei községektől 123 frt., magtári alaphoz többen 6. v. buzát 6 frt értékben	137 frt 50 kr.
Pósalakán: urasztalához többen kenyeret adtak 3 frt, néh. Brachfeld hagyatéka 30 frt	33 frt — kr.
P.-Toldon: Jelencsik Istvánné urnő egy szép kiviteli urasztalt adományozott 12 frt értékben	12 frt — kr.
P.-Ujlakon: Bódisz Károly gondnok számadásakor 15 frt 54 kr, néh Brachfeld Jakab hagyatéka 15 frt	30 frt 54 kr.
Püspökiben: Szilágyi János és Szilágyi Sára 50 éves házasságuk emlékére 100 frt, iskola átalakításra többen 86 frt 22 kr, Bognár Károly r. kath. kovács 4 frt.	

urasztalához : Borsi Nagy József, F. Nagy Imre, Szabó József, Herczeg János, Szilágyi János, Pap Lukács 20 frt értékben,	
Vig Juliánna hagyott 29 frtot	230 frt 22 kr.
Siterben: Többen 11 frt 50 kr	11 frt 50 kr.
Szalárdon: Kis Andrásné hagyománya 5 frt,	
K. Nagy Endre pénzügyi titkár adott 4 frtot	9 frt 10 kr.
Szentjánoson: Egyházfentartási alapra többen 35 frt, földvétel alapra 28 frt, orgona alapra 1 frt, özv. Kakósz Mihályné a templomajtót befestette 6 frt, báljövedelem 30 frt, együtt	100 frt — kr.
Zsákán: Urvacsorához kenyeret adtak: özv. Sziklay Gyuláné két izben, H. Duró Jánosné, Katona Jánosné, Szántó Ferenczné, Lovász Jánosné 4 frt 80 kr értékben, bort gróf Rhédey Gá' or 4 frt értékben	8 frt 80 kr.
J. Hodoson: többen adományoztak 39 frtot, néhai Kocsis János hagyományozott 20 frtot	59 frt — kr.
Váncsodon: Hodossy László harangalapra adott 50 frtot	50 frt — kr.

37 egyházban adakoztak összesen : 10488 frt 25 kr.

Jejentésemnek jóváhagyását, annak alapján néhai Vályi János egy. ker. gondnok emlékének megörökítését, — a tanítóhiány megszüntetésére intézkedést, — Farkas Elek kis-marjai leánytanító, Juhász Sándor kis-marjai kis vegyes iskola tanítók és Szücs Kálmán n.kereki-i leánytanító megerősítését kérve

kiváló tisztelettel vagyok

Nagy-Kerekiben, 1896. szeptember 1.

Szabó Károly s. k.,

esperes.

A közgyűlés a szokott gondossággal egybeállított jelentést egész terjedelmébe jegyzőkönyvébe felveszi, annak külön intézkedést igénylő részeire nézve a következő számokban határoz :

60. szám. Nagykéri Vályi Jánosnak, egyházkerületünk

tizenhárom éven át sok érdemü főgondnokának, hazánk s egyházunk egyik oszlop emberének, a nemes jellemü férfiúnak, ki soha nem lankadó buzgalommal, példás kitartással küzdött és áldozott honfitársai és hitsorsosai polgári és lelkiismereti szabadságáért, ki hű volt mindhalálig, elhunytá felett:

Közgyűlés igaz részvételének s fájdalomának ad kifejezést s emlékezetét jegyzőkönyvének lapjain megörökíti. Legyen áldott az igaznak emlékezete!

61. szám. Farkas Elek k.-marjai kis fitanitónak ugyanott leánytanítónak, Juhász Sándor pocsaji volt tanítónak k.-marjai kis vegyes iskolai tanítónak és Szücs Kálmán n.-kerek-i ideiglenes tanítónak ugyanott rendes leánytanítónak történt megválasztását

a közgyűlés megerősíti, Juhász Sándort és Szücs Kálmánt az egyházmegye kebelébe felveszi s utasítja úgy nevezetteket, mint a választó egyházak előjáróit a szokásos bekezelezési díjnak közpénztárba leendő befizetésére. Miről az érdekelt egyházak előjárói, a megválasztott tanítók és Nádudvari Lajos közpénztárnok értesítendők.

62. szám. Az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökének jelentését

a közgyűlés tudomásul veszi.

63. szám. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság 1896. szept. 2-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből a második szám, mely intézkedést kér a tanügyi rovatos gyűjtőinek kinyomatására nézve

a közgyűlés utasítja a közpénztárnokot a szükséges intézkedések megtételére.

64. szám. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság 1896. szept. 2-án tartott gyűlése jegyzőkönyvének 3-ik száma, mely a kör-i iskola látogatókul választott Makai Károly lelkésznek s Kis Gyula és Eszenyi Károly tanítónak e minőségükben megerősítését kéri.

A közgyűlés a nevezetteket kör-i iskola látogatói tisztökben megerősíti.

65. szám. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság 1896. szeptember 2-án tartott gyűlése jegyzőkönyvének

4-ik száma, mely a következő javaslatok határozottá emelését kéri: a köri iskola látogatók valamelyikének akadályoztatása esetén az iskola látogatás ne maradjon el, hanem a körnek, bár egy tagja által is, foganatosítsassék; továbbá, hogy köri iskola látogatás évenként készér teljesíttessék a Dékánok által; és pedig szeptember hó folyamán azért, hogy meggyőződés szereztessék a felől, vajjon a tankötelesek feladattak-é, tankönyvekkel elvannak-é látva, s az iskola anyagi és szellemi előbb vitelére nézve akár az előző dékáni látogatás részéről, akár a Canonika visitáció vagy az egyházmegye közgyűlése részéről adott utasítások a tanítók, iskolaszékek, illetve presbyteriumok által teljesítették-e? A másodizben való látogatás május hó folyamán eszközöltessék abból a célból, hogy meggyőződés szereztessék a felől, hogy a tanítók a meghatározott tananyagot kellőleg feldolgozzák-e s általában, hogy az érdekelt tényezők az előző utasításoknak és rendeleteknek megfeleltek-e? A dékánok az első látogatásról mindig azon év szeptember hó 30-káig; a második látogatásról mindig azon év május 20-káig a tanügyi bizottság elnökéhez kimerítő jelentést tartozván beadni.

A közgyűlés e javaslatokat elfogadja s határozatokká emeli s fölkéri a tanügyi bizottság elnökét az e tekintetben szükséges intézkedések foganatosítására.

66 szám. Olvastatott az egyh. megyei tanügyi bizottság 1896. szept. 2-kán tartott gyűlése jegyzőkönyvének 5-ik javaslata, mely az iskolás növendékek konfirmációs vizsgálatának áldozó csütörtök utáni vasárnapról a nyári közvizsgálat idejére való áttételét célozza.

A közgyűlés a javaslatot elfogadja s határozattá emeli.

67 szám. Felvétellett az egy. megyei számvevőszék a kebelbeli egyházak gondnoki és egyéb számadásainak megvizsgálása tárgyában. E szerint a számadások 40 egyházban megvizsgáltatván, rendben találtattak s a számadásra kötelezetteknek a szokásos fentartások mellett felmentvény adatott. Kisjenő és Pósalaka azonban megsürgetés daczára sem terjesztették be számadásaikat, minélfogva azok elbírálatók nem voltak.

A közgyűlés a számvevőszék jelentésének

tudomásul vétele mellett utasítja a kisjenői és pósalakai egyházi előjáróságokat, hogy gondnoki s egyéb, a számvevőszék vizsgálata alá adadni kötelezett számadásaikat e határozat vételétől számított (30) harmincz nap alatt, okmányokkal szabályszerűen felszerelten, különbeni fegyelmi vizsgálat terhe alatt, az egyh. megyei számvevőszék elnökéhez terjeszszék be.

68. szám. Egyh. megyei ügyész jelentése az egyh. megye 38—1896 sz. határozata alapján az özv. Kecskeméthy Lajosné, Deák Zsuzsánna gyámdij iránti kérvénye tárgyában.

A jelentés és okmányai azzal adatnak ki Csák Máté és Kiss Elek tanácsbíróknak, hogy tartsanak vizsgálatot, vajjon melyik fél és mi által szolgáltatott okot a külön válasra? továbbá, hogy néhai Kecskeméthy Lajos után gyámdijra jogosítottak között, a megszabott gyámdij keretén belől egyezségi megállapodást igyekezzenek létre hozni, és hogy a meg-ejtendő vizsgálatról felveendő jegyzőkönyvet származtassák át egyh. megyei ügyészhez, kinek is véleményes jelentése a következő gyűlésre bevaratik.

69. szám. Olvastatott az egyházmegyei ügyész jelentése a n.-tótfalui leány-egyháznak Sipos Orbán kir. tanfelügyelő ellen fennálló 164 frt 74 kr tőke és járulékai tárgyában, mely szerint a követelés behajtása iránti törvényes lépések mind ez ideig befejezést nem nyertek.

A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

70. szám. Olvastatott a k.-n.-révi missió lelkésznek jelentése az 1896-ik év két első negyedéről.

A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, s utasítja missionárus lelkészt a további lankadatlan buzgalom kifejtésére; a szórványokban lakó ev. ref. hivek gyakori meglátogatására, azoknak vallásos erkölcsi s egyéb hazafias irányu olvasmányokkal lehetőleg ellátására s egyszersmind arra is, hogy a missió kör val-

lásos-erköcsi életéről időszakai jelentéseiben lehetőleg közvetlenebb képet terjesszen be.

71. szám. K.-Szántói lelkész betérjeszti báró Königswarter Hermanné szül. ebeczki Blaskovich Melánia urnő 200 frtról szóló alapító levelének másolatát, mely alapító levél szerint a k.-szántói ev. ref. egyház felügyelete alá a jelzett tőke azzal a rendeltetéssel adatik, hogy annak évenkénti kamatja a minden év május havában tartandó iskola ünnepély költségeinek fedezésére fordíttassék.

A közgyűlés e nemes czélu alapítványt meleg köszönettel fogadja s ezt a jótékony lelkű alapítványozónak Méltóságos báró Königswarter Hermanné szül. ebeczki Blaskovich Melánia urnőnek jegyzőkönyvi kivonattal is tudomására juttatni rendeli.

72. szám. Felvétel a k.-jenői egyház előjáróságának kérvénye iskola helyiségének állami iskola czéljára átadása tárgyában.

A közgyűlés e tárgyban most határozatot nem hoz; a betérjesztett ügyiratokat azzal adja vissza az egyh. község előjáróságának, hogy a kérvény egyh. tan. s egyh. községi közgyűlési helyes határozatokkal, továbbá a tanfelügyelőséggel, illetve az állammal az iskola átadása iránt kötött szerződéssel felszerelve a következő gyűlésre terjesztessék fel.

A közgyűlés utasítja továbbá az egyházi előjáróságot, hogy az eddigi ev. ref. tanítói javadalom miként leendő felhasználásáról részletes és kimerítő jelentést terjesszen föl.

73. szám. Olvastatott a furtai egyház előjáróságának kérvénye, melyben a nagyváradi latin szertartású káptalan tulajdonát képező 2409 □^o területű belteleknek a felállítandó harmadik iskola czéljaira 2150 forinton megvételének engedélyezését, illetve a már megtörtént vétel jóváhagyását kérelmezi; és, a mennyiben a vételár teljes fedezetet nem találna az egyház e célra létesített pénzalapjaiban, engedélyt kér arra is, hogy a hiányzó összeget 6 százalékos kamattal 10 év alatti végleges törlesztési kötelezettséggel az egyház másnemű alapítványaiból kölcsön vehesse.

A közgyűlés örömmel veszi tudomásul a a furtai egyház törekvését s a kérdéses terület megvételeit engedélyezi.

Egyuttal azonban utasítja az egyház előjáróságát, hogy az esperesi hivatalhoz be-terjesztendő jelentésében tüntesse ki, hogy az egyház milyen alapítványokból és mily összeggel kívánja az esetleg hiányzó vételárt fedezni. Utasítja továbbá az előjáróságot, hogy a megkötendő szerződést esperesi hivatalhoz mutassa be. Esperes pedig felkérlik, hogy a szabályszerű egyházmegyei látogatóság útján minden évben tudomást szerezzen a kölcsön veendő alapítványi pénzek visszatérítéséről.

74. szám. Indítványoztatott, hogy a kebelbeli lelkészek és az egyházak képviselői általában, de különösen az olyan lelkészek és képviselők, kik egyházközségük részéről felterjesztést intéznek a közgyűléshez, a felterjesztvények tárgyalásakor mulhatatlanul jelen legyenek.

A közgyűlés az indítványt elfogadja s a lelkészekre és képviselőkre kötelezővé teszi.

75. szám. Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok bejelenti, hogy a nagyvárad ev. ref. egyház által az internátus céljára felajánlott telekrész jogviszonyát tartalmazó szerződés elkészítettvén, úgy az egyházmegyét képviselő elnökség, mint az adományozó egyház részéről elfogadtatott. Bejelenti továbbá, hogy az egyházmegyétől vett megbízatás folytán az internátusi végrehajtó bizottság az építkezés tárgyában a zárt ajánlati versenyt meghirdetvén, a munkálat a legkedvezőbb ajánlatot tevő Guttmann József nagyvárad építésznek 30.000 frtért kiadatott, ki az épületet még ez év folyamán tető alá venni tartozik. S a mennyiben az internátus már a jövő 1897. évi szeptember hó elején megnyittatni céloztatik: szükségesnek látszik, hogy a berendezés, felvétel stb.-re vonatkozó munkálat elkészítésére egy bizottság küldessék ki, a melynek egyik fő feladatát képezné véleményyt adni arra nézve, hogy az egyházmegyékben miként volna lehetséges internátusi alapítványi helyeket létesíteni, e

tekintetben az illetékes egyházmegyék magok járván el jó példával.

A gondnoki előterjesztés és az ezzel kapcsolatban tett nagy fontosságú indítvány köszönettel elfogadtatván, az egyházmegyei közgyűlés a már megalakított internátusi nagy bizottságot fölhívja, hogy az indítvány szellemében eljárván, munkálatáról a legközelebbi gyűlésre jelentsen; valamint határozatáról az érdekelt társegyházmegyéket is értesíti.

76. szám. Az egyházmegyei lelkészértekezlet arra vonatkozó határozatát, hogy a kebelbeli gyámintézet kedvező pénztári helyzeténél fogva a gyámdijasok minden jogigényeinek veszélyeztetése nélkül a súlyos anyagi viszonyok között élő lelkészek helyett az országos gyámintézetbe nemcsak a 10 százalékos belépési, hanem a $2\frac{1}{2}$ százalékos évi járulékot is képes fedezni, pártolás és megerősítés végett fölterjeszti. Megjegyezvén, hogy a netalán időközben elhalt részvényes lelkészek után esedékes járulékok nem az özvegyek gyámdij-illetményéből tartatnak vissza, hanem mindenkor a gyámintézeti pénztár terhét fogják képezni.

Az egyházmegyei közgyűlés a lelkészi értekezlet határozatához hozzájárulván, azt a kifejtett okok alapján megerősíti.

77. szám. Az egyh. kerületi képviselők választására nézve az egyházmegyei lelkészi értekezlet a jelenlegi 3 évre szóló megbízást továbbra is fentartani óhajtván, a választásnak ilyen értelemben leendő elrendelését kéri.

Az egyházmegye részéről Biró János és Kiss Elek rendes, — Csillag Lajos és Hegyesi Márton pót. egyh. ker. képviselőkül újabb 3 évre egyhangulag megválasztatnak.

78. szám. Az egyházmegyei lelkészi értekezlet a lelkészek egyh. megyei könyvtári járulékát jövőben 1 frtban megállapítani kéri.

A kérelmet az egyh. megyei közgyűlés teljesítvén, a lelkészeknek egyh. megyei könyvtári járuléka jövőben 1 frt leend.

79. szám. Háger Miklós darvasi, Major Gyula pap-tamási és Karácsony Imre k.n.-révi lelkészek gyámintézeti tartozásuk tárgyában benyújtott kérvényük felett az egyh. megyei lelkészi értekezlet a következőleg határoz:

Háger Miklósnak az 1898. október hó 1-ig, Major Gyulának 1897. október hó 1-ig gyámintézeti tartozásuk kiegyenlítésére sulyos anyagi helyzetükre tekintettel határidőt engedélyez — Az egyházmegyei gyámintézet kötelékéből kilépni óhajtó Karácsony Imrének a kilépést meg nem adhatván, hanem módosított kérelméhez képest tartozásának befizetését 1898. október 1-ig szintén haladékot enged. — Mindhárman köteleztetvén, hogy a f. évi október 1-én gyámintézeti pénztárosnál, aki erről az esperesi hivatalnak jelenteni köteles, — teljes biztosítékot nyújtó új kötvényt helyezzenek el.

A lelkészi értekezlet határozata tudomásul vétetvén, az egyházmegyei közgyűlés által megerősítettik.

80. szám. A 25—1896. sz. egyh. megyei végzés értelmében Kocsis József gyámint. pénztáros a pelbárthidai ref. egyház gyámintézeti tartozásáról jelentvén, beterjeszti, hogy 200 frtos adósságából nyolcz év alatt semmit sem törlesztett, sőt a kamatokat is rendetlenül fizeti.

Az egyh. megyei közgyűlés a pelbárthidai ref. egyháznak szóban forgó gyámintézeti adósságát ezuttal még nem mondja fel, de jövőben nemcsak a kamatoknak pontos fizetésére, hanem egyidejűleg évi 10%-os törlesztésre is kötelezi és ha netalán a kötvényen szereplő kezesek közül valaki időközben elhalt volna: azt ujjal pótolni tartozik.

81. szám. Kágyi Lajos volt n.-várad kir. törvényszéki fogházi lelkész állásáról való lemondását s egyben világi pályára lépését bejelenti.

Tudomásul vétetvén, további eljárás céljából az egyh. ker. közgyűlésére felterjesztetik.

82. szám. A tiszántuli ev. ref. egyh. kerület püspöke f. évi 1136 sz. leiratában az esperesi hivatalt értesíti, hogy a debreczeni kir. főügyészség 1345—1896. sz. intézkedésével Domokos Károly ref. lelkész jellegű vallás tanítót a

nagyvárad kir. törvényszéki fogházhoz hit- és erkölcsstanító minőségben kinevezte.

Tudomásul szolgál.

83. szám. Olvastatott a szathmári ev. ref. egyházmegyei f. évi rendkívüli közgyűlésének azon esetből kifolyólag, hogy az 1896. május 28–30. napján Debreczenben tartott egyh. ker. közgyűlésen az egyh. megye beteg esperesét helyettesítő Biki Károly tanácsbíró a szavazási jogtól végzésileg megfosztatott, — megküldött »szózata«, melyben a társegyházmegyék útján az egyházkerületet a szerinte sérelmes határozat helyett új határozat hozatalra, s egyben a huzamosabb ideig tartó betegség esetén helyettesítő esperesnek az egyházi törvények 161. §-a b) pontjában foglalt jog megadására irányuló intézkedés megtételére kéri.

Az egyh. megyei közgyűlés a szathmári egyh. megye által magára nézve sérelmesnek talált egyh. ker. határozat felülbírlására magát illetékesnek nem tartván, annak elbírálásába nem bocsátkozik. Fölkéri azonban az egyh. kerületet, huzamosabb betegségben levő esperest törvényszerűen helyettesítő esperesnek az esperesi minden jog megadását biztosító rendszabályt megalkotni méltóztassék.

84. szám. A lessi ev. ref. egyházfelekezeti iskolájának beszüntetése, továbbá az egyh. megyei elnökség útján 830 frt költségelőiránnyal átalakítani engedélyezett iskolaépületének évi 160 frt bérösszeg mellett állami iskolai célra haszonbérbeadásához engedélyt kér, annyival is inkább, mert a biharmegyei kir. tanfelügyelőség részéről a kántori teendőket is teljesíthető ev. ref. vallásu tanító kinevezése felől ígéretet tett. A vonatkozó presbyteri, egyházközségi végzések, az esperes által annak a záradékkal ellátott haszonbérleti szerződés, mely szerint »csak ev. ref. vallásu tanító alkalmazandó« — kapcsolatban bemutattnak.

Az egyházmegyei közgyűlés a lessi ev. ref. iskola beszüntetéséhez, az átalakítási munkálat-hoz, valamint az iskolai helyiségnek állami iskolai célra való haszonbérbeadásához a rendben talált okiratok alapján engedélyét utólagosan megadja, remélvén, hogy az iskolai

tanítástól így felmentett lelkész a szórványban lakó hivek gondozására annál nagyobb gondot fordítand.

85. szám. A lessi ev. ref. egyház egyházmegyei utólagos jóváhagyást kér arra nézve, hogy iskolai épületének átalakítási költsége fedezésénél az Ercsey-féle 41 frt 28 kr. és a 11 frt 40 krajczárt kitevő iskolai alapítványt $4\frac{1}{2}\%$ kamattal, szabályszerű kötlevéll az egyháztól 3 évre kölcsönösszeg gyanánt fölvette.

Az egyházmegyei közgyűlés, habár minden igyekezetét oda irányítja, hogy az egyházak alapítványai ilyen uton eredeti rendeltetésöktől soha el ne vonassanak s az még csak látszata se forogjon fenn: a lessi ev. ref. egyház különös helyzetére tekintettel a jelzett alapítványoknak az egyház által való kölcsön vételhez hozzá járul, utasítván az egyházat, hogy a kölcsön összegről megfelelő kötlevelet állítván ki, azt 3 év alatt teljesen visszafizeti, a $4\frac{1}{2}\%$ kamatot a megszabott időben pontosan pénztárba adja és végül az alapok állásáról az egyház látogató küldöttség elé évenként kimutatást terjeszt.

86. szám. A közalapi segély kérvényeket elbíráló bizottság véleményes javaslata folytán.

Karácsony Imre k. n. révi lelkész 200 frt körözsnyagrévi egyház 300 frt. Nánási Imre m. telekii lelkész 150 frt. Bokros Benedek h. k. száldobágyi lelkész 150 frt. H.-K.-Száldobágyi ref. egyház 144 frt. fugyi-i ref. egyház 120 frt. segély összegre ajánltatnak. Háger Miklós darvasi és Józsa Gábor pósalakai lelkészek kérő izei alaki hiány miatt helyesbítés végett visszaadatnak.

87. szám. Rendkívüli államsegélyre hatóságilag beigazolt indokaiknál fogva.

Józsa Gábor pósalakai, Doma Gyula fugyi-i, Ács Endre m. kakucsi és Nánási Imre m. telki-i lelkészek pártoló ajánlattal fölterjesztetnek.

88. szám. A Ref. Segélyegylethez.

Magyar-Kakucs, Köröznagyrev, Fugyivársárhely és Fugyi egyházak kérvényei segélynyerés céljából pártolólág fölterjesztetnek.

89. szám. A p.-ujlaki ev. ref. egyház 323 frt 20 kr. tanítói fizetésének állam segély által 400 frtra kiegészítése iránt kérelmez.

Az egyházmegye a kérelmet és mellékeit pártolólág az egyházkerületre felterjeszteni rendeli.

90. szám. A m.-teleki ev. ref. egyház jóváhagyni kéri a tanító tandíj fizetés pénzértékre való átváltoztatása ügyében 1896. aug. 23-án kelt egyháztanácsi határozatát, melyszerint minden növendék után a tandíj 2 frtban állapított meg.

Az egyházmegye a tanító tandíj fizetés ekképen történt pénzértékre való átváltoztatását, miután abban az ev. ref. tanító is megnyugodott, 5 évre helyben hagyja és az egyházkerülethez megerősítés végett fölterjeszteni rendeli.

91. szám. Nánási Imre m.-telekii ev. ref. lelkész a m.-teleki legelő ügyében a községgel kötött egyezségről s az annak alapján birtokba vett legelő birtokának megháborítását jelenti, és a legelőnek tulajdonjogát perrel tisztázni és biztosítani kéri.

Az egyházmegye megbizza dr. Fazekas Imre egyh. megyei ügyészt, hogy miután az egyezségileg a lelkésznek birtokába adott legelő területet a lakosság egy része ismét visszafoglalta: az eme visszafoglalásból eredett bűnügy jogerős elintézése után, amennyiben ez elintézés által és következésképp az egyház az elfoglalt legelő birtokába nem jutna: az egyházi tulajdon és birtok visszaszerzése iránt a szükséges lépéseket tegye meg és az erre kellő peres eljárást az egyházmegye jelen végzése, mint felhatalmazás alapján tegye folyamatba.

92. szám. Karácsony Imre ev. ref. lelkész fa- és legelő-illetmény hátralékban levő járandóságát kiadatni kéri.

Az egyházmegye megbizza és utasítja Karácsony Imre ev. ref. lelkészt, hogy fa és legelő illetmény járandóságai ki nem adott részét a közbirtokosság gyűlésétől kérje, tagadó határozat esetében pedig fokozatos felebbezés útján közigazgatási hatóság segítségével eszközölje ki és az eredményről jelentsen.

93. szám Surányi Lajos szalárdi ev. ref. lelkész a nagytótfalui fiók egyház ingatlana áruba bocsátásáról jelent.

Az egyházmegye a lelkész írása és az esperes szóbeli jelentése alapján az ev. ref. nagytótfalul fiók egyház ingatlanainak eladását elvben helyesli és megbizza az esperest, hogy a birtok kataszteri birtokivét s adóadatait szerezzze be, a helyi ingatlanárak magasságát nyomozza ki, s így az elérhető vételár megfelelő voltát állapítsa meg, végre a szerződést az egyházmegye jóváhagyásától feltételesen írja alá és jóváhagyás véget terjessze be.

94. szám. Séra Ferencz siteri lelkész Szilágyi Árpád ideiglenes tanítónak rendes orgonista tanítóvá választásának megerősítését kéri.

Az egyházmegye Szilágyi Árpádnak siteri orgonista tanítóvá történt megválasztását megerősíti és a szabályszerű bekebelezési díjnak befizetésére úgy a tanítót, mint az egyházközséget kötelezi.

95. szám. A furtai ev. ref. egyház tanácsa régi, meg nem felelő és közveszélyes harangjainak ujakkal kicserélésére vonatkozó határozatai megerősítését kérelmezi.

Az egyházmegye a kért jóváhagyást meg nem adhatja, hanem felhívja az egyházat, hogy miután az egyház által elfogadott szerződés 1079 frt 50 kr. kiadást, mint munkadíjat kötelezett, ellenben az 1896. jul. 12-iki egyházközségi közgyűlés összes bevételnek csak 949 frt 21 krt mutat ki, a legközelebbi

közgyűlésre az iratokat annak pótlólagos megvilágításával terjessze be, hogy a felmerülőnek mutatkozó hiány miből fog fedeztetni.

96. szám. Kis Dánielné sz. Oláh Piroska szt.-jánosilakos néhai Oláh József után két: egyik hülye és a másik kiskoru testvére részére egy évi 300 frt segély díjat kér megszavazni.

Az egyházmegye a törvényes kérelmet teljesíti és a 300 frt évi segélydíjat néhai Oláh József keresetképtelen gyermekei: névszerint Oláh Gyula és Mária részére az alapszabályok szerint megszavazza.

97. szám. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére a tanácsbírói-kar Nagyváradon lakó tagjai felkéretnek.

Az 56-tól a 75. számig és 97 ik számot jegyzette Zsigmond Ferencz.
A 75 „ a 89. „ „ Sulyok István
A 89 „ a 97. „ „ Dr. Váradi Zsigmond.

Betürendes tárgymutató

az 1896. szeptemberi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvéhez.

	Szám.
Ács Endre m. kakucsi lelkész rendkiv. államsegélyre ajánltatik	87
Bíró János 3 évre egyházker. rendes képviselővé választatott	77
Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkész 150 frt közalap- segélyre ajánltatik	86
Csák Máté a Kecskeméthyne gyámdija ügyében Kiss Elekkel vizsgálatra küldetik	68
Csillag Lajos a közgyűlésen részt nem vehet	58
Csillag Lajos 3 évre egyházker. pótképviselővé választatik . .	77
Deák Zsuzsánna Kecskeméthy Lajosné gyámdija ügyében vizs- gálatra bizottság neveztetik	68
Doma Gyula fugyi-i lelkész rendkiv. államsegélyre ajánltatik .	87
Domokos Károly vallástanárnak a nagyvárad fogházba beszol- gálólul kineveztetése tudomásul vétetik	82
Esperesi jelentés 1896. ápril 10-től – szept. 4-ig	59
Egyházkerületre 3 évre rendes és pótképviselők választattak	77
Farkas Elek a kismarjai leánytanítószágban megerősítettett . .	61
Fazekas Imre dr. ügyész a m.-telkii legelő-ügyben – ha kell – peres eljárás kezdésére megbízatik	91
Fugyii egyház 120 frt közalapsegélyre ajánltatik	86
Fugyii egyház ref. segélyegyleti segélyre ajánltatik	88
Fugyi-Vásárhely ref. segélyegyleti segélyre ajánltatik	88
Furtai egyház beltelek vétele iskolai czélokra jóváhagyatik . .	73
Furtai egyház régi harangjai helyett újakat, csak ha ügyét a jövő gyűlésig rendez, akkor öntethet	95
Háger Miklós közalapsegély kérvénye alaki hiány miatt vissza- adatik	86
Háger Miklós 1898. október 1-ig gyámoldai járulékai befize- tésére haladékot nyer	79
H.-K.-Száldobágy egyház 144 frt közalapsegélyre ajánltatik .	86
Hegyesi Márton tanácsbíró 3 évre egyházker. pótképviselővé választatott	77

Kágyi Lajos volt fogházi lelkész világi pályára lépven, az egyházkerülethez bejelentetik	81
Karácsony Imre lelkész 1898. október 1-ig gyámoldai járulékai befizetésére haladékot nyer	79
Karácsony Imre lelkész 200 frt közalapsegélyre ajánltatik	86
Karácsony Imre lelkész fa- és legelő-illetménye kiadása ügyében a közbirtokosság gyűléséhez utasittatik	92
Kiss Elek tanácsbíró 3 évre egyházker. rendes képviselővé választatik	77
Kismarjai leánytanítószágban Farkas Elek megerősített, valamint Juhász Sándor a kis vegyes tanítószágban	61
Kisjenő iskola eladási ügye felszerelés végett visszaadatott	72
Konfirmáció ideje az évváró vizsgát megelőző vasárnapra tétetik	66
Könyvtári járulék évenként 1 frtban állapittatik meg	78
Königswarter Hermanné bárónénak a kis-szántói népiskola javára tett 200 frtos alapítványáért köszönet	71
Köri iskolalátogatókul: Makai Károly élesdi lelkész, Kis Gyula h.-k.-kovácsi-i és Eszenyi Károly m.-keresztesi tanítók megválasztattak	64
Köröznagyrév egyház 300 frt közalapsegélyre ajánltatik	86
Köröznagyrév egyház ref. segélyegyleti segélyre ajánltatik	88
Lelkészek, főként ha felterjesztést tesznek, a gyűlésen jelenlételre köteleztetnek	74
Lelkészgyámolda a tag lelkészek helyett az országos gyámintézetbe minden évi járulékot fizet	76
Less egyháznak iskolája bérbeadása s kijavításához kölcsönvétele jóváhagyatott	84
Less egyháznak rendkívüli helyzetére tekintettel 2 alapítványa kölcsönül felvétele megengedtetik	85
Magyar-Kakucs egyház ref. segélyegyleti segélyre ajánltatik	88
Major Gyula lelkésznek gyámoldai járulékai kifizetésére 1897. okt. 1-ig engedély adatik	79
Mező-Telkiben a tandíjfizetés pénzértékre változtatása 5 évre jóváhagyatott	90
Mező-Telkiben a legelő ügyben — ha szükségesnek látja — az egyházmegyei ügyész peres eljárást kezdjen	91
Miskolczy Ferencz dr. jegyző a gyűlésen részt nem vehet	58
Missziói jelentések a körözs nagyrévi körből az 1896. év első kétnegyedéről	70

	Szám.
Nagykerekii leánytanítószágban Szücs Kálmán megerősített	61
Nagytótfalui követelésekről ügyész jelenti hogy ezen ügy folya- matban van	69
Nagytótfalui ingatlanok eladása jóváhagyatik elvben, előkészí- tésére az esperes megbizatik	93
Nagyvárad internátus ingatlana jogi viszonyának rendezése, épi- tési szerződése az internátusi nagybizottságnak kiadatik, hogy a felvételtől, berendezéstől, alapítványok tételéről javaslatot tegyen a jövő gyűléshez. Az érdekelt egyházmegyék is értesítettnek	75
Nánási Imre lelkész 150 frt közalapsegélyre ajánltatik . . .	86
Nánási Imre lelkész rendkívüli államsegélyre ajánltatik . . .	87
Oláh Piroska és Oláh Gyula lelkészárvának édes anyjuk halálával a 300 frt gyámsegély megadatik	96
Pappszász Károly világi tanácsbíró a gyűlésen részt nem vehet	58
Pelbárhida egyház 300 forint gyámoldai adóssága kamatait lefizesse s jövőben 10%-ot törlesszen	80
Puszt-Ujlak egyház tanítója fizetésének 400 frtra emelése czél- jából állami segélyre ajánltatik s felterjesztetik	89
Siteri egyházban Szilágyi Árpád a fitanító-organistaságban megerősített	94
Szatmári egyházmegye szózatára a h. espereseknek minden esperesi jog megadását magában foglaló rendszabály alko- tására az egyházkerület felkéretik	83
Számvevőszék jelentése alapján Kisjenő és Pósalaka egyházak számadásaik beadására 30 nap alatt utasittatnak	67
Szücs Kálmán a nagykerekii leánytanítószágban megerősített	61
Józsa Gábor lelkész közalap kérvénye alaki hiány miatt vissza- adatik	86
Józsa Gábor lelkész rendkívüli államsegélyre ajánltatik	87
Juhász Sándor a kismarjai kis vegyes iskola tanítószágában meg- erősített	61
Vállyi János egyházkerületi gondnok emléke megörökítettik .	60

